

RANGÁRÞING EYSTRÁ

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

Hvolsvelli, 8. ágúst 2019

Eftirfarandi var tekið fyrir og bókað á 183. fundi byggðarráðs Rangárþings eystra þann 25. júlí 2019.

1907061 - Verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu; umsögn

Rangárþing eystra hefur áður lagt fram umsagnir vegna þeirra fyrirætlana að stofna þjóðgarð á miðhálandi Íslands. Byggðarráð stendur við fyrri bókanir og felur sveitarstjóra að fylgja þeim eftir.

Fyrri bókun Byggðarráðs:

Rangárþing eystra gerir ekki efnislegar athugasemdir við textadrög varðandi helstu áherslur í stjórnunar- og verndaráætlun við stofnun þjóðgarðs á miðhálandi Íslands. Mikilvægt er að lögð sé áhersla á verndun ósnortinnar náttúru og almenna nýtingu hálandis við skipulagsgerð. Nú þegar hafa sveitarfélög á Suðurlandi hafið vinnu við að kanna möguleika á að vinna svæðisskipulag fyrir Suður hálandið. Ljóst er að mikil vinna er framundan á því sviði, en sú vinna er unnin í réttu ríði og af réttum aðilum þ.e. sveitarfélögunum. Út úr þeirri vinnu gæti mögulega komið sú niðurstaða að sveitarfélög á Suðurlandi séu tilbúin að leggja hluta af hálandinu í þjóðgarð, en það er þá út frá forsendum sveitarfélaganna. Rangárþing eystra gerir því talsverðar athugasemdir við þær fyrirætlunir að stofnaður verði þjóðgarður á miðhálandi Íslands. Nefnd sem skipuð var af umhverfis- og auðlindaráðherra á vordögum 2018 hefur verið að vinna að því hvernig eigi að stofna miðhálandisþjóðgarð yfirleitt. Svo virðist sem að gleymst hafi að velja því fyrir sér hvort það ætti að fara í þá vegferð. Talsvert mikið af spurningum er enn ósvarað varðandi þann mikilvæga þátt. Vissulega hefur ágætis samráð átt sér stað á milli nefndarinnar og sveitarfélaga, en þar hefur líka talsvert borið á því að sveitarfélög eru frekar neikvæð í umræðunni og með varann á. Það er vel skiljanlegt á margan hátt og eðlilegt að sveitarfélög fari í baklás þegar að þverpólísk nefnd er byrjuð að vinna að skipulagsmálum sveitarfélaga t.d. með að ákvarða mörk nýs þjóðgarðs, aðkomuleiðir, áningastaði og uppbyggingu. Það er og á að vera hlutverk sveitarfélaganna. Að mati Rangárþings eystra er mikilvægt að spólað verði aðeins til baka og umræðan um hvort eigi að stofna þjóðgarð verði tekin við sveitarfélögin.

Samþykkt samhljóða.

Sú vinna sem nú hefur farið fram á vegum nefndarinnar telur Rangárþing eystra ekki vera í hennar verkahring þ.á.m. að vinna með beinum hætti í skipulagsmálum sveitarfélaga þar sem

RANGÁRÞING EYSTRÁ

mörk og aðgangspunktur inn í miðhálandisþjóðgarð eru skilgreind. Að mati Rangárbíngs eystra er það alfarið á höndum sveitarfélaga að ákvarða slíkt í góðu samráði við íbúa og aðra hagsmunaaðila. Mun meiri opin umræða og samráð þarf að eiga sér stað áður en lengra er haldið, líkt og áður hefur verið bent á. Sem dæmi má nefna að miðað við þá markalínu sem dregin er um þjóðgarðinn í Rangárbíngi eystra, fer stærsti hluti hálandissvæðis og afrétta innan sveitarfélagsins undir þjóðgarð, en ekki er gert ráð fyrir neinni þjóðgarðsgátt eða hálandismiðstöð innan eða við svæðið. Bent er á að skv. rammaskipulagi Suðrhálandis sem unnið var og samþykkt af sveitarstjórnnum Rangárbíngs eystra, Rangárbíngs ytra og Skaftárhrepps er gert ráð fyrir hálandismiðstöð í Húsadal, Þórsmörk.

F.h. Rangárbíngs eystra

Anton Kári Halldórsson

Sveitarstjóri Rangárbíngs eystra